

קוֹרְעִין לוֹ גֹזֵר דִּינֵוּ שְׁלֵשׁ שַׁבְעִים שָׁנָה ולמדנו שמי שיושב בתענית בשבת קורעים לו גזר דין של שבעים שנה [מג], וְשַׁבְעִין שָׁנָה אֵינּוֹן שְׁבַע אַנְפֵי מַלְכָּא, דְּאִפִּילוּ אֶסְתְּכֻמוּ עָלֶיהָ (בלא) לְבִישׁ, הֵהוּא גֹזֵר דִּינָא אֶתְקַרַּע וסוד השבעים שנה הם שבעת פני המלך דהיינו שהשבעים שנה הם הדיינים והם פני המלך [מד] שאפילו שכולם הסכימו עליו שיהיה לו גזר דין רע אותו הגזר דין נקרע. **מאי טעמא** ומה הסיבה לדבר. **בְּגִין דְּאֶחִיד בִּיהַ בְּהוּא יוֹמָא, בְּכֻלָּא דְּכֻלְהוּ, דְּאֶקְרִי שְׁבַעָה, וְאֶקְרִי תְּשׁוּבָה** אלא משום שהוא נאחז באותו היום של שבת שהוא סוד הבינה שהיא הכלל של כולם והיא נקראת שבע ונקראת גם תשובה, **בְּגִין כִּדְּ בְּכֻלְהוּ אֶחִיד, וְאֶהֱדֵר בְּתְּשׁוּבָה, וְאֶתְקַרַּע גֹּזֵר דִּינָא בְּכֻלְהוּ** ומשום כך מי שיושב בתענית בשבת בכולם הוא אחוז, וע"י חזרתו בתשובה נקרע גזר הדין בכל מה שנגזר עליו בז"ת כי הוא מקבל מהבינה שהיא כוללת את כל הז"ת. **וְעַל דָּא וְדָאֵי שְׁבַעִין שָׁנִין אֵיכָּא בְּחֻלְמָא** ולכן ודאי יש בחלום שבעים שנה שהם סוד הז"ת שהיו בגלות בבל בבחינת שינה וחלום שכל אחד כלול מעשר וביחד הם שבעים.

אור הרשב"י

ממנו דין עונג שבת. מאי תקנתיה? אמר רב נחמן בר יצחק: ליתבי תעניתא לתעניתא. [דמ] הנקראים פנים כי לפעמים הם פנים של רחמים ולפעמים הם פנים של דין (רמ"ק).

[מג] כדאיתא בברכות דף לא עמוד ב' ואמר רבי אלעזר משום רבי יוסי בן זמרא: כל היושב בתענית בשבת – קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה, ואף על פי כן חוזרין ונפרעין

הלימוד היומי

הוזהרו הכהנים על הגילוח כדי שלא ימצאו פגומים מכל שפע הז"ת

כְּגִוּוֹנָא דַּא, כְּהֵנָא אַתְעֵטֵר בְּשִׁבְעַ, דְּאַקְרִי שְׁבַעַת

יָמִים כדוגמת כך הכהן מתעטר בשבע שהיא הבינה הנקראת שבעת

ימים, **אִי פָגִים רִישִׁיה, הֵהוּא שְׁבַעַה דְּאִיהוּ פְּלָלָא**

דְּכְלָהוּ, אַקְרַח מְנִיָּה פֶּל הֵהוּא קְדוּשָׁא דְּכְלָהוּ, דְּשִׁרְיָא

עֲלִיָּה ואם הכהן פוגם את ראשו ע"י הגילוח על המת אז אותה המדרגה של הבינה

הנקראת שבע שהיא הכלל של כולם היא מגלחת ומעבירה ממנו את כל אותה הקדושה של

הז"ת. **וְעַל דַּא אֲזַדְּהֵרוּ דְּלָא יִקְרַחַה קְרַחַה בְּרֵאשָׁם,**

וְיִשְׁתַּכְּחוּ פְּגִימִין מְכֻלָּא ועל כך הוזהרו הכהנים שלא יקרחה קרחה בראשם

ואז הם ימצאו פגומים מכל שפע הז"ת. **וּבְגִין כֶּךָ כְּהֵנָא בְּעִי**

לְאַשְׁתַּכְּחֵא בְּשְׁלִימוֹ יִתִּיר מְכֻלָּא, פֶּל שְׁפִין הֵהוּא דְּאִיהוּ

עֲלָאָה מְכֻלָּהוּ ומשום כך הכהן צריך להימצא בשלימות יותר מכל ישראל וכ"ש

הכהן הגדול שהוא עליון יותר מכולם שהוא צריך להיזהר שלא יפגום בקדושתו.

רבי אבא סובר שהכהן הגדול פוגם בבינה והתחתון פוגם במלכות

אָמַר רַבִּי אַבָּא, כָּאֵן בְּה"א תִּתְאַת, כָּאֵן בְּה"א עֲלָאָה

רבי אבא אמר וחלק על רבי יוסי שכהן הדיוט פוגם רק באות ה' התחתונה שהיא

המלכות ורק הכהן הגדול פוגם באות ה' העליונה שהיא הבינה. **כְּהֵן גְּדוּל דְּאִיהוּ**

עֲלָאָה מְכֻלָּהוּ, בְּה"א עֲלָאָה. דְּכְתִיב ואומר רבי אבא שהכהן הגדול

שהוא עליון מכולם הוא פוגם בבינה שהיא אות ה' העליונה והראיה מזה שכתוב **אֲשֶׁר יוֹצֵק עַל רֵאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמֵלֵא אֶת יָדוֹ וְגוֹ' מִשׁ"כ.**
וּמֵלֵא יָדוֹ דְּכֶתִיב פירושו כמו מש"כ במילואים **שְׁבַעַת יָמִים יִמְלֵא אֶת יְדֵכֶם** דהיינו שהבינה הנקראת שבעת ימים היא תמלא את ידכם וכן כאן מש"כ 'ומלא ידו' פירושו על הבינה שבה הכהן הגדול אחוז ולכן בה הוא פוגם. **כִּהְנֵא אַחֲרָא בְּה' תִּתְּאָה, דְּכֶתִיב** אבל הכהן ההדיוט האחר הוא פוגם בה' התחתונה שהיא המלכות והראיה הוא מזה שכתוב, **לֹא יִקְרָחַה קְרָחַה בְּרֵאשִׁים, וּכְתִיב בַּתִּירִיה** וכתוב אח"כ, **וְלֹא יַחֲלִלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם** ע"י קריחתם על המת. **וְהֵאֵי שֵׁם הָא יְדִיעָא אִיהוּ** וזה השם שכתוב אלהיהם הרי ידוע שהוא המלכות שבה הכהן ההדיוט פוגם. **וּבְגִין כִּדְ כֶּתִיב** ומשום כך כתוב בפסוק, **וְהִכִּיתָ הַגְּדוֹל מֵאֲחִיו אֲשֶׁר יוֹצֵק עַל רֵאשׁוֹ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה לְלִבּוֹשׁ אֶת הַבְּגָדִים, כִּמְה דְאִמְרָן** שפירושו שהכהן הגדול מקבל ע"י הבינה את שפע השמן של החכמה כמו שלמדנו. **וּבְגִין דְּאִיהוּ קְדִישָׁא כְּגוֹוְנָא דְלַעִילָא, כֶּתִיב וּמֵן הַמְּקַדֵּשׁ לֹא יֵצֵא** ומפני שהכהן הגדול הוא קדוש כדוגמת מעלה אז לכן נאמר בו ומן המקדש לא יצא דהיינו שהוא כמו אבא ואמא שהם לא יוצאים מהמקדש לעולם
 • שהוא סוד הייחוד התדירי.

מי שעוסק בתורה הוא עוסק בשמו של הקב"ה ומי שמתרחק מהתורה הוא רחוק מהקב"ה

רַבִּי אֵבָא פָּתַח וְאָמַר, (דניאל ט) לָךְ יְהוָה הַצְדָּקָה וְלָנוּ
 בּוֹשֶׁת הַפְּנִים [מה] כְּהַיּוֹם הַזֶּה לְאִישׁ יְהוּדָה
 וְלְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם. וּפְאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל, דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֲתֵרְעֵי בְּהוּ, מְכַל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה אֲשֵׁרִיהֶם
 אִלוּ יִשְׂרָאֵל שֶׁהִקְבִּ"ה בָּחַר בָּהֶם מִכָּל שְׂאֵר הָעַמִּים הָעוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה, וּבְמִנּוּ
 רְחִימוּתָא דְלַהוּן, יָהֵב לָהּ אוֹרֵייתָא דְקָשׁוּט, לְמַנְדַּע
 אֲרָחָא דְמִלְכָּא קְדִישָׁא וּמַחֲמַת אַהֲבָה שְׂאוּהֵב אוֹתָם הִקְבִּ"ה נִתֵּן לָהֶם אֶת
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכַדֵּי לְדַעַת אֶת דְּרָכֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ. וְכָל מֵאֵן דְּאֲשֶׁתִּדְּל
 בְּאוֹרֵייתָא, כְּאִלוּ אֲשֶׁתִּדְּל בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 דְּאוֹרֵייתָא כְּלָא שְׂמִיָּהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי וְכָל מִי שְׂעוּסָק
 בַּתּוֹרָה נִחְשָׁב לוֹ כְּאִילוּ הוּא עוֹסֵק בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הִקְבִּ"ה כִּי הַתּוֹרָה כּוֹלֶה הִיא שְׂמוֹ שֶׁל הִקְבִּ"ה.
 וּבְגִין כֶּךָ מֵאֵן דְּאֲתַעְסֵק בְּאוֹרֵייתָא, אֲתַעְסֵק בֵּיהּ
 בְּשְׂמִיָּהּ, וּמֵאֵן דְּאֲתַרְחַק מֵאוֹרֵייתָא, רְחִיקָא הוּא
 מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּמִשּׁוּם כֵּךְ מִי שְׂעוּסָק בַּתּוֹרָה הוּא עוֹסֵק בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הִקְבִּ"ה
 ומי שמתרחק מהתורה הוא רחוק מהקב"ה.

אור הרשב"י

[מה] ואיתא במדרש בשמות רבה שרבי יהודה אומר לנו בוששת הפנים, ושלך הצדקה, כי ישראל עוברים בים וכספו של פסל מיכה עובר בים שנא' (זכריה י) ועבר בים צרה והיה הים נקרע לפניהם הוי לך ה' הצדקה ולנו בוששת הפנים.

הלימוד היומי